

STATVTA SEV DECRETA ECCLESIE
COLLEGIATÆ INSIGNIS S. BARTHOLOMÆI
BURGIMANERII

A Preposito et Canonicis eiusdem Ecclesie condita,
ad Dei Omnipotentis laudem, Beateque Marie
Semper Virginis, ad eiusdem S. Bartholomei
Apostoli, Patroni et Tuteclaris.

De die capitulari

1 Constitutionib. Provincialib. et Synodalib. sanctis est ut in Cathedralib.
et Collegiatis omnibus, singulis sextis ferijs Capitula habeant; Verum
quia in hac Collegiata Burgimaneby iamdiu experti sumus, hanc
facile nos posse sextis ferijs congregari: idcirco nostre oportunitate
consulere uolentes, statuimus, ut feria secunda, uel si nec a festo
impedita fuerit, feria sequenti conuentus capitulares fiant ad
prescriptu Concilij Provin. 4. tit. de ijs, que ad Capitula pertinent.

De poena Absentiū à Capitlis.

2 Canonici, qui assignata ut supra die Comitij capitularibus non inter-
fuerit, statuimus, et ordinamus, ut irremissibiliter amittat pro qualibet
uice ~~in~~ dies distributione, que ceteris accrescat. Dummodo legitima
causa sue absentie non afferat, qua probare Prefecto debet. Si vero alia
qua statuta die Capitulus habere contingat, tunc Absentes nulla iacturam
facient; nisi à Prefecto fuerint antea de re admoniti, qui adueniente
casu, rem Singulis significanda opportune curabit, ut Singuli possint ad
Capitulum conuenire.

De ordine et modestia in conuesso seruanda

Que ex decretis Provincialib. in capitulari Conuentu seruanda precipiuntur,
ea statuimus, ut omnino seruentur: scilicet ut suorum loco can. si sedent
sententiamue seruato ore in dicant: ut se abstineant a uerbis seruire
à risu, clamore, et uocis contentione: dumdeut in corde congregatio nihil
fiat, quod abscondit dignitate, et grauitate sit alienus. Qui uero in aliquo ex
ijs peccauerit, amittat duo puncta in ex libratis in sua residenzia
ordinaria.

Humiliissime agnique addict. C. centos.

unanimi consensu supliciter recurvimus, teque qua debemus
reuerentia, ac humilitate obsecramus, ut hec ipsamet Statuta,
que Sapientiss. iudicio tuo examinanda, et approbanda subscimus
quoties, ut credimus, à Sac. Concilio decretis non disonens, nec
Mond regulis renugnans, tanquam leita, honesta, et laudabilis
auctoritatis presorio robores, approbes, abz. confirmes. Quod
eu cedat in diu. cultus angustius, et saluorem Mond direction
respicat, ab ea Pastorali tua sollicitudine, qua bono Ecclesiaru
regimini soles prouidere, nos quia facile impetratis nos
speramus. Te diu nobis Deus seruet incolme, atq; vestras in
Secundus fortunet, ut ad maiores dignitates euectus, Maiorique
auctoritate, ac patrocinio tueri nos ualeas, qui tutelari subsum
uiuimus
(Amplitudinis tue Aff. me, e Reu. me.

De Horis adeundi Chorum

Inalterabili, et inconcusa lege eas servari volumus horas adeundi Chorum,
que descrip^te, ac signate existunt in tabella inferius posita, que nuper
fuit recognita, et approbata ab Ioh. et Leo. V. Episcopo tempore
Visitationis: queque affixa cernitur in huius Ecclesie Collegiate
Sacristica, ut perpetuo retinebitur.

Quando, et quomodo ferenda suffragia

4 Quoliescumq; de electionib; de contractib; de officijs auferendois, de probationib;
ad distributiones admittendis, deq; alijs huiusmodi rebus in ^{lego} celib:
rando est, id occultis suffragijs semper fiat ad formam synodicalium sanctionum:
quibus inherentes ita p. statuimus, ut sumant aliquot ad deliberandis
dies, cu[m] potissimum de re gravi decernendis est.

De non patefaciendis actis capitularibus

5 Que in Capitulo audiunt, ac decernunt, extra Capitulum ne diuulgentur;
presentim si preiudicio rebus capitularibus id esse possit: quo in caseo
Prefectus ne dū Secretū, reticentiamue Canonici indicet, sed iuram
etia[m] illas obstringat de non patefaciendis ijs, que sunt in Capitulo
agenda, vel tractanda sunt. Quo iuramento non obstante, sciant
Canonici adhuc licet eis esse ad suū Episcopū deferre, quidquid optimis
duxerint esse defervendū, ut declaratus est in Concil. Bruxin. 4. de ijs,
que ad Capitulum n. 17.

De poena blasphemii, et iniuriantis

6 Non est ferendum, ut canonici lingua, cuius praecipuus munus est laudare
Deum, erumpat aliquando in detestabile blasphemie scelus, aut concitus
in fratres, uerboq; contumeliosus conyicat: idcirco qui in capituli
conventu ausus fuerit aliquis ex fratribus contumelia afficeret,
uerboq; iniurioso provocare: aut (quod enormius est) in Deum, cuius
sanctos blasphemias proferre, ac maledicta euomere, pro p. uice
irremissibiliter puniatur mensura distributionis amissione, lete
uet Sacristie applicande: si ille in ijs peccauerit, tristis multetur
trid mensis distributionibus: si vero tertio in huiusmodi excessu
incurrerit, qd subtractione sex mentis residentie, semper ut superius
applicande, et etia[m] factuale a choro absentia arbitrio Capituli
prefirienda, omnino coerceatur tanta impietas et impudentia.
Quod si delinquens fuerit blasphemus, ultra multatas ea memorata
solan pro qualibet uice cereu umi ponderis unciam duodecim
leches tradendus, quo sumptibus delinquentibus a Can. ministrante
tradetur.

Hore adeundi Chorum

Dies	Menses	Matut.	Mis. can	Vesp.
15	Januarij	14 $\frac{1}{2}$	17 $\frac{1}{2}$	20 $\frac{1}{2}$
1	Februarij	14	17	
15		13 $\frac{1}{2}$	16 $\frac{1}{2}$	
1	Marty	13	16	
10		12 $\frac{1}{2}$	15 $\frac{1}{2}$	
20		12		
1	Aprilis	12 $\frac{1}{2}$	25	19 $\frac{1}{2}$
10		11	14 $\frac{1}{2}$	
20		10 $\frac{1}{2}$		
1	Maij	10	14	
15		9 $\frac{1}{2}$	13 $\frac{1}{2}$	
1	Iunij			
15	July	10	14	
1	Augusti	10 $\frac{1}{2}$	14 $\frac{1}{2}$	20
15		11	15	
1	Septembri	11 $\frac{1}{2}$	15 $\frac{1}{2}$	
20				
1	Octobris	12	16	
10		12 $\frac{1}{2}$		20 $\frac{1}{2}$
20		13	16 $\frac{1}{2}$	
1	Novembris	13 $\frac{1}{2}$	17	
10		14		
1	Decembri	14 $\frac{1}{2}$	17 $\frac{1}{2}$	
10		15	18	21

Si est tempus
pascale

De Divisione quotidiane distributionis

8

Ordinaria, seu quotidiana distributio, qua singulis diebus quilibet canonico percepit ob prestita Choro residentia, statuimus, et ordinamus, ut in quinque equales partes, quas nos vocabimus punctos, a Residentibus tanto pro ratiōne acquirendos, diuidat. Qui igitur Matutino Officio interfuerit usq; ad hanc exclusiōe, primus sibi punctus volumus ut acquirat. Qui Laudibus precessus fuerit, simul et Hore prime, secundus sibi punctus lucrabitur. Qui Hore tertie aderit, nec non prime parti Missae, Conventualis usq; ad Offertorium inclusiōe, sed omnino faciet tertius punctus. Qui a reliquis Missae partibus Horisq; Subsequentibus Sexta, et Nona non absuerit, quarto puncto nullius tempos caret. Qui tandem Vespere, et Completoriū ceteris in Choro ceteris, quinti puncti emolumētū recipiet. Quod quicquid perpetuo servandū erit, etiam in officio parvo B. Virginis et in Choro dicendo, nisi ab intermissione temporis, et officio statuatur, ut in casibus infra expressis.

Quando igit ex Rubricā prescripto die Missae in Collegiis canende sunt, tunc ceteris suo loco remanentibus, assignat⁹ tertius punctus pro data Intermissionis Hore Tertia, et prime Missae Conventuali, quibus uero Intermissionib⁹ secunda Missae, simul cum duabus Horis incedit Subsequentib⁹ Sexta, et Nona.

Tempore autem quadragesimale, quando dicuntur Vesperæ ante commissione, tunc Missae Conventuales (ut priores conget) ex Calendarij prescripto dicendo, hunc, primus punctus aliterbus pro data Presentibus habent. in Laudibus et Hore prima, secundus Presentis Hore Tertia, et prime Missae Conventuale. Terti⁹ Presentis secunde Missae Conventuali Horisq; precedentibus Sexta, et Nona: Quartus autem Intermissionis Vesperis post Communionem ante commissione: Quintus uero, Intermissione Completorio, qd tunc separationem dicitur sub soli occasione. Quando autem tandem Missa Conventuali est dicenda, remanentibus punctis primo, et secundis tunc ut supra in prima divisione, tertius aderit pro data Presentibus eius Missae Conventuali, nec non ceteris Horis Tertia, Sexta, et Nona: Quartus uero est quinto remanent assignati ut in Intermissionis Vesperis, et Completorio. Infra Octauam Corporis Christi, cui Matutinū dicuntur statim post Completorio, et Hora Nona canit⁹ separationem a ceteris post Prandio, tunc primus punctus Carmina lucrabunt⁹ ob Intermissionis Matutinū, et Laudibus. Secundus punctus ob interestentialia duabus Horis Prime, et Tertia: Terti⁹ punctus ob residentia Sistit Missae Conventuali, et Hore Sexta: Quartus punctus ob residentia Quidam Horis, et Nonae, ut supra cantate: Quintus deniq; punctus lucrabunt⁹ ob ratiōne presentis Vesperis et Completorio. Hec autem omniro in punctis pro qualitate

*Omnes annue-
runt excepto
Can. Grec.
Rossignol et
Jo. Bapt
Maior*

temporis, et officij ut supra facta, iuxta quā punctationis ratio regiq; debet, statuimus, et ordinamus, ut ad amissum per Lurcatum obseruetur, ne aliqua diuinī officij pars negligatur.

De poena non convenientium horarū debita ad hōmē, et non residentium usq; ad finem

9

*Omnes tū Prepositus, tu Canonici maturè conueniant ad diuinū officia, omnesq; in Choro adiungit initio diuinorum officiorū. Seus quicunq; ante Temporis, vel officij punctū, ut infra prescriptū non adfuerit: scilicet quicunq; non uenerit ad Matutinū, et ad alias Horas ante fine primi Psalmi, vel ante Capitulum de B. Virg., ad eius officiū parvū recitat, pro absente omnino habeat, illiusq; Hore, seu officij distributione caret, ad prescriptū Concil. Bro-
vini. p. tit. quānd, et quoniam diuin. off. n. si quis non ueniret.*

De Missis uero Conventuali Statuimus, ut qui non adfuerit ante fine Prescripti loco absentis habeat: nisi tamen fuerit tempus quadragesimalis, aut dies Missae ex Calendarij prescripto cantande sint, tunc enim Statuimus, ut Canonici non interestentes ante fine primi Psalmi Hore, vel Horarū, que ante Missas dicuntur, eandem negligentie pena subeant, ac illius Missae distributionē amittat.

Iude sub pena iudicata quicq; caueat, ne sine urgenti causa, et de Prefecti licentia ē Choro exeat, diuinū officio nondum confecto: sed ad fine usque perseverans, constituto ordine una cu ceteris in Sacristia reverentib⁹, ac Psalmū interius profundis ad orationem generalē pro defunctis, et Psalmū Laudate dominū oes gentes, submissa noce, simul cu ceteris de more recidet.

Ordo ab Hebdomadariis servandus in Horis Canonici persoluendis

†

V. in diuinis officijs omnia ordine, ut par est, perficiant⁹, et ne illius alterius officiū occurset, nisi supplementi causa, sed huius quisq; munus diligenter exequatur, de Canonici hebdomadariis, quoniam Ministerio præcigne Chori functiones exercent, statuendū est. In Matutinis ergo noue sectiones, lectiones primi Nocturni legant, seu canant pro ratione temporis, in medio Chori, distincte, ac denotatē ad prescriptū Rubricā à Subdiacono hebdomadario: cuius officiū induit⁹ erit, regitare vel canere suavitatem, et Psalmū Veritate exultemus, Versus post ultima Antiphona Nocturna et Responsoria brevia post Capitula ad reliquias Horas ultra Matutinū: ad Primā, et Lectiones in Officio defunctorū. Lectiones secundi

Nocturni

De Divisione quotidiane distributionis

8 Ordinaria, seu quotidiana distributio, quæ singulis diebus quilibet Canonico percepit ob prestita Choro residentia, statuimus et ordinamus, ut in quinque equalibus partibus, quas nos vocabimus punctos, a Residentibus tantum prout infra acquirendos diuidatur. Qui igitur Matutino Officio interfuerit usque ad finem

Omnes ammunt et excepti Can. Gray. Rossignol et Jo. Bayn Manor exclusi, primus sibi punctus volumus ut acquirat. Qui tandem presentes fuerit, simul et Hore prime, secundus sibi punctus lucrabitur. Qui Hore tertie aderit, nec non prime parti Missæ, Conuentualis usque ad Offertorium inclusi, sed omnino faciet tertius punctus. Qui a reliquis Missæ partibus Horisq; Subsequentibus Sexta, et Nona non adfuerit, quarto puncto nulla tenuis carebit. Qui tandem Vesperos, et Completorium ceteris in Choro proficerit, quinti puncti emolumenntus recipiet. Quæ divisione perpetuo servandæ, etiam cum officio parvo B. Virginis est in choro dicendo, nisi alter ratione temporis, et officij statuibus, ut in casibus infra expressis.

Quando igit ex Rubricari prescripto dñe Missæ in Chorali camende sunt, tunc ceteris suo loco remanentibus, assignati tertius punctus pro data Interventio Hore Tertia, et prime Missæ Conuentuali, quartus vero Interventio secunda Missæ, simul cum duabus Horis immodicâ Subsequentib; Sexta, et Nona.

Tempore autem Quadragesimale, quando dicuntur Vespere ante commissione, Missæ Conuentuales (ut phryres corget) ex Calendarij prescripto dicende sunt, primus punctus attributus pro data Presentibus Matrib; et Landib; et Horis prime, Secundus Presentis Horis Tertia, et prime Missæ Conuentuali: Tertiis Presentibus Secundis Missæ Conuentuali Horisq; Precedentibus Sexta, et Nona: Quartus autem Interventio Vespere post Concionem qute commissione: Quintus vero Interventio Completorio, ut tunc separationem dicunt sub solis occatis. Quando autem sunt tantum Missæ Conuentuali est dicenda, remanentibus punctis primo et secundo firmis ut supra in prima divisione, tertius adtertius pro data Presentibus eius Missæ Conuentuali, nec non ceteris Horis Tertia, Sexta, et Nona: Quartus vero et quinto remanent assignati ut supra. Interventio Vespere, et Completorio

Infra Octauam Corporis Christi, cum Matutinum diebus statim post Completorio et Horis Nona canitis separatum a ceteris post Prandio, tunc primus punctus Canonico lucrabunt ob interventia Matrib; et Landib; et Horisq; Postib; secundus punctus ob interventia duabus Horis Prime, et Tertia: Tertiis punctis ob residentia Sistit Missæ Conuentuali, et Horis Sexta: Quartis punctis ob residentia Quidam Horis Nona, ut supra cantate: Quintus denique punctus lucrabunt ob repetita Vesperis et Completorio. Hec ante omnia in punctis pro qualitate

temporis, et officij ut supra facta, iuxta quæ punctationis ratio institui regiq; debet, statuimus et ordinamus, ut ad amissum per Lumbabones observetur, ne aliqua diuinæ officij pars negligatur.

De poena non convenientium hora debita ad hanc et non residentium usq; ad finem

9 Omnes tuis Prepositus, tu Canonici matrone convenient ad diuinæ officia, omnesque in Choro adiunt initio diuinorum officiorum. Seus quoque ante temporis, vel officij punctis, ut infra prestitum non defuerit: scilicet quoque non uenerit ad Matutinum, et ad alias Horas ante fine primi Psalmi, vel ante Capitulum de B. Virg., id eius officij parvus recitat, pro absente omnino habeat, illiusque Horæ, seu officij distributione caret, ad prescriptum Concil. Provin. p. tit. quondam, et quoniam ad diuinæ officiæ n. si quis non uenerit.

De Missis vero Conuentualib; Statuimus, ut qui non adfuerit ante fine Prescripti, Loco absentis habeat, nisi lamen fuerit tempore Quadragesimale, aut die Missæ ex Calendarij prescripto cantande sint, tunc enim Statuimus, ut Canonici non interventient ante fine primi Psalmi Horæ, vel Horarum, que ante Missas dicuntur, eandem negligenter pena subeant, ac illius Missæ distributione amittantur.

Nide tuis penitentiæ indicata quippe caueat, ne sine urgenti causa, et de Prescripti licentia e Choro exeat, diuinæ officio nondum perfecto: Sed ad fine utique perseverans, consuetudo ordine una cum ceteris in sacrificiis reverentib; ac Psalmi interventio profundis adoratione generali pro defunctis, et Psalmus Laudare domini oes gentes, submissa voce, simul cum ceteris de more recites.

Ordo ab Hebdomadarijs servandus in Horis Canonici persoluendis in diuinis officijs omnia ordine, ut par est, perficiantur, et ne uetus alterius officium occurret, nisi supplementi causa, sed huius quippe numerus diligenter exequatur, de Canonici hebdomadarij, quondam Ministerio preceps Chori functiones exercent, statuendis est. In Matutinis ergo nouæ lectiones, lectiones primi nocturni legant, seu canant pro ratione temporis, in medio Chori, distincte, ac denotè ad prescriptum Rubricari à Subdiacono hebdomadario: cuius officium insuper erit, regilare uel canere suum aliorum et Psalmi venite exultemus, versus post ultima Antiphona nocturnae et Responsoria brevia post Capitula ad reliquias Horas, ultra Martyrologium ad Primam, et Lectiones in Officio defunctorum. Lectiones secundi nocturni

Quando Officium in Chorū inchoandum

[¶] 10 Ut Canonicorum, qui procul ab Ecclesia habitant, comoditati consulat, ab ultimo Campane signo concordio in Choru, usque ad inchoationem Officij, intercedere absolute volumus breue Mēdi⁹ quarti interclusu quo elaps⁹ statim dabitur Sacristie Campanula. Signū inchoandi ante quod signū nulli Canonicorum inchoare licet. Si quis autem non expectab⁹ signū, audet Officium inchoare, illius Officij distributione careat.

De paucis modestia in Choro servanda, et de peccatis errantium

14 Modesta, ac decens corporis compositio ubiq; quidem à Can. diligenter servanda est, ob personam, quam refert dignitatem, sed in Choro presentem, cu[m] Supremum omnium Regem aliquis, diuinisq; Mysterijs astat, eam induere debet modestiam, reverentia, ac pietate, quæ loci Sanctitas exigit, et realis Christi presentia in Sacramento, tanquam in suo Schio considerari requirit. Quare ne quidquid in sacra Dei Domina, et coram Regis Rege committat, quod sit indecorum, aut indignum eius diuina Majestate, statuimus, ut si quis in Choro, cu[m] divina peraguntur, aut etiā extra eum ad processiones progrederi contigerit, visibus, somno, rugis, facies, aut confabulationibus uacare non erubuerit, illius officij distributione conolumenq; omnino careat, ultra penas in Concilij Presuincialibus, et Synodalib[us] Diocesis contra Canonicos irreverentes id decretas et Episcopi arbitrio, aut etiā Capituli pro modo culpe decernendas. Hanc eandem penam constitutissimū contra vagantes in Choro, et migrantes de loco in loco, absq; illa iusta causa id postulante.

Item contra non servantis uniformitate in stando, sedendo, genitfectione, et ad arbitrii huiusmodi actiones prestantes contra morem, et institutum Ecclesie, penas rubricarū.

Quibus contra non recitantes, aut non canentes, cu[m] in Choro una cum alijs recitandū, aut canendū est: uel si recitant, aut canunt, id cunctim perturbatè, et inconcinnè prestante.

Insuper contra nolentes accedere, cu[m] opus fuerit ad Lectio[n]e, ut Antiphone, Responsoria, Gradualia, et alia huiusmodi canantur:

legant modo, quo supra à Subdiacono sub hebdomadario: et ex Lectionibus tertij Nocturni due legant, seu canant ab hebdomadario Diacono, et ultima ab hebdomadario Presbitero, qui facit Officium. In Officio hiis lectionibus non habentis Homilia ab Evangelio, hec omnes legent à Subdiacono hebdomadario; si uero fuerit Homilia ab Evangelio, Diaconus hebdomadarius legat duas primas, et ultima hebdomadarius Presbiter. Qui contra fecerit, distributione ne capiat illius Hore, in qua deliquerit.

De ratione diuini Officij recitandi

12 Quemadmodū diu. Officia sunt inter se diuersa, aliae enim sunt duplia: Semiduplicia alia, et alia Simplicia: diuersa ratione congruit et, ea cantari, aut recitari, adhibita ad puncta Maiori, vel minori pausa, i.e. eorum qualitatē. Quamobrem diu. Officia nunc magis, nunc minis pausa recitabuntur, pro respectiva eorum qualitatē, in quibus singulis eas semper adhibebit̄ pausa, que consuetudine, et competens Pref. Chori, videbit̄. Semper tamen hec recitatio ita pia, et distincta esse debet, ac diuinis laudibus accommodata: ut simili et uerba clare intelligantur, et ad pietatem Auditorum animi excitentur.

De Horis cantu prestandis

13 Consuetudo, que ab erectione huius Ecclesiae iam fuit inducta, canendi diebus Horas Canonicas, Matutino excepto ab Laudibus, que Laudes in Solemnioribus dumtaxat celebrantibus, solemnii ritu, et cantu perso-nuntur, incipiendo ab Hymno Te Deu[um] laudamus: ita institutis, quod est in more, et usu receptis, canendi ferialebus diebus Vespertas cu[m] Confessorio, nec non illa Hora, que Missa Conuentuali imediate precedit, Matutinum, et ordinamus, ut perpetuo retrinect, et ut nō unquam tempore intermissione, Prefectus Chori nullo modo permittet.

De tempore non celebrandi Missas priuatas.

14 Quo tempore, diebus festis, in hac Ecclesia, Missa Conuentuali decantatur, tunc ne sinat Sacrista Missas priuatas in eadem celebrari: Sed antea, vel post celebrantur, ne Populus priuata Missa occasione a publica celebratione divertatur.

qui si vocati a Cantore, vel ab eo, qui Choro presidet, adhuc consumaces
fuerint, integra unius diei distributione mutentur.

Denuo eandem penas constitutimus contra non satisfacientes suo muneri,
quamvis admonitos a Chori Preside, cuius arbitriu[m] alias etiam
penas dabunt pro modo culpe, seu consumatis.

In reliquis, que ad modum, formula, et ritu sacra personende officia
pertinent, observari accuratissime volumus, que in Missali, et
Breviario, ac etiam in Ceremoniali Romani nuper editis, hoc de
genere prescripta sunt: est ad Prefectum Chori maxime attinetur,
Super hac re inuidare, ne quicquid morii fiat, quod a Rubricis
et approbatis Ecclesie ritibus sit alienus.

X De pœnis contra Hebdomadarios tardos, et negligentes.

18 Canonici hebdomadarij, quorum interest in Missis Conuentualibus min-
isterium sui Ordinis exercere, ut in tempore Sacris uestibus indu-
antur, et presto esse possint numeri suo obseruando, decernimus, ut
ubi eorum aliquis in tempore non uenerit ad Sacra paramenta
capienda, nec fuerit in Sacristia, antequam incipiat ultimus
Psalmus ihesu Christi, que Missis Conuentuali immediate precedit, is-
tanqua absent ab ea Missa, et officio a Curatore notetur.

Quod si eorum aliquis fuerit aliquando impeditus, quo minus Missam
celebrare, aut celebranti ministrare per se possit, eo in casu statuimus
ut iste neatus alius Canonicus de suo Ordine in his locis substitueret, qui
eius agat partes, eiusq[ue] ministerio suparet, vel late teneat admonitionem
in tempore Prefectum Chori, ad hoc ut possit in tempore Canonici de-
lare, qui ei etiam uices generalibus, ac officio fungatur. Secus si hebd-
omadarius opportuna substitutione neglexerit, vel admonitione, quam-
libet legitime impeditus, nulla admittitur excu-
satione, Multabitur. Si uero Hebdomadarius Presbiter, legitime
impeditus alius non substitueret, aut Prefectus in tempore non monu-
erit, ita ut eius iniuria, reliquis Canoniciis non ieiunis, Missa

Conuentualis omittat, tunc non triens distributionis, ut supra
Sancita est, sed mens brue, residentie priuatione plebetur.

De non redeuntibus ad Ecclesias, quando processionat rabea exitur

19 canonicos, qui in funeralibus, aut processionibus, aut alijs officijs, que extra
proprium Ecclesia capitulariter celebrantur, ad eandem Ecclesiam non
fuerint sub propria Cruce collegiam reverti, tanquam absentes a tuto
illo officio notandos esse ordinamus.

De celebrantibus in Altari privilegiato tempore diuinorum officiorum,
cum Testatoru[m] voluntate, aut offertenia elemosina in Altari privilegiato
s. Rochi, qualibet die lune, celebrari Missas oporteat ut omnibus cele-
brandi oportunitas sit, canonicos, qui tempore diuinorum officiorum
in eodem Altari, ead die lune, Sacra fecerint, pro presentibus habendos
esse decernimus. Modo tamen finita Missa, peractisq[ue] gratijs, si
nonon sit perfectum officium sacerdoti, in ipsius redeant.

De Canonico infirmo.

20 Si canonicus, vel Prepositus aduersa realitudine fuerit impeditus quoti-
dinus interesse diuinis officijs possit, id Capitulo, et Lectori signifi-
candum curabit; Secus quando[rum] Capitulo de sua infirmitate certid
non faciet, tandem statuimus non reputandum esse infirmum, nec ut
tale excusandis a quotidiane distributionis amissione.

21 De Infirme alias non consueto diuinis interesse.
Nullo modo distributiones tribuendas esse infirmo statuimus, qui antea
diuinis interesse non consueverat, et non sit presumendus, cum
abesse ob infirmitatem, que per accidentem habet ad eius absentiam,
sed potius ob modicam eius pietatem. Si uero aliquoties antea
solebat interesse, tunc habita ratione temporis interessentie, distri-
butiones provata eidem concedantur causa infirmitatis.

De Canonico morbum sagerente.

22 Canonicus, qui morbo simulauerit, ac ficta morbi excusatione Capitulo
attulerit, non solum detecto modo, distributionem incapax erit
uerus etiam, et eius factu animaduersione, et multa sit dignus, statu-
mus, ut unius mentis distributione pleras.

De Canonico valetudinario

24 Ad tollendas fraude, que facile contingere possent si Prebendatis a Chor
excusatis ob infirmitates, permittetur liberè domo egredi, et ex officiis
uagari, statuimus, et ordinamus, ut Can. valetudinarius, statim ac
domo exire posuerit, se conferat ad Ecclesiam, et Capitulo se presentet
eius, et Capitulo ultra concedentur aliquot vacationis dies, ut possit un
reficere, et corporis firmitate recuperare. Seus si cu primus domo
exierit, Capitulo non se presentaverit, non reputabitur infirmus
absens ratione infirmitatis, sed ei impostern distributiones infirmi
debita non concedentur.

De Infirmorum visitatione, et Communione

25 Ingrauescente autem Morte, et in discriminine uersande Fratre, deputentur
duo canonici charitate, ac pietate prediti, qui eis frequenter inuisant
ac eis assistant, et presentent illa omnia pietatis officia, quae gubernare
postulat charitas: quique in eo patitimus erunt solliciti, ut imminente
mortis periculo, Ecclesie sacramentis congruo tempore oruunt, et
sensus adhuc integri sunt Sacra Summa viabium: quod illi solemniter
deferez, comitantem Capitulo in suo conuento habitu chorali, et cu can
delis accensis. Interim in missis Conuentualibus per celebrandas
et in priuatis per querilibet canonicos diebus collecta pro infirmis
pro ut in missali Romano, donec aut mortis periculum eradiat, aut
spiritus creatori reddat.

26 De Missis in obitu canonici celebrandis

Decreto Provinciali canonici precipitatur, ut singuli, preter Solemne Missam
alteras etiam priuationem celebrant, ubi contigerit, aliquod condonari: cui
decreto, ne frans uisa fiat, statuimus, ut quisque canonicus, infra
quindecim ab obitu pro fratribus defuncti anima missa sacrificium fac
iat, sicut in libro donabat, in quo Missa pro sacerdotibus defunctis offe
runt: Seus si post clausos vix scriptos dies ex libro constet, aliquod
hoc pietatis officium neglexisse, ordinamus, ut negligenter experient
statim supplicat, aut suppleve faciat canonicus ministralis.

27

Laws Deco

De cere, et elemosina, quantitate pro funeribus.
28 Cere taxa, et elemosina, quae pro funeribus ab initio Colleg
de consilio, et assensu prudentiorum Oppidi Virovum,
Capitulo sibi prefiniuit, et hactenus exacte seruauit,
statuimus, ut etiam in posteris firmiter retineatur,
in uicinage seruetur; ut scilicet singulis canonici
detur cereus ponderis unciam duodecim quoties —
Capitulo ad funus vocabitur: canonici paratis —
cereus ponderis unciam deci, et octo: Prepositus uero
cereus habeat ponderis libraris triu, ut poterit qui faci
officium, et est in dignitate constitutus. Et hoc ult
consueta elemosyna Librarius duodecim Imperiali
interventionis tantu distribuenda, detractis prius
solidis triginta, Preposito speciatim tradendis pro
portione parochiali, ultra quotam eidem debitam
tanquam Prebendate.

Quod si heredes defuncti cereos equalis ponderis tradere
uoluerint reliquis sacerdotibus ad idem funus euoca
tis, iunc cerei, seu intortilia tradenda canonici —

Syn. epis. Maran. Majoris ponderis esse debent, quam ea, que reliquis non
lit. de fun. et exq. cap. 9. canonici, sicuti decreto quoque Synodali constitutum est.

De elemosina pro Missa Solemni presente corpore, et alijs

De Requie eo absente, seu votu.

29 Ut in usus pristinus reuocetur antiquissimus Ecclesie insti
tutus celebrandi presente corpore Solemnis defunctionis
missa

Quid perdant absentes ab officio Defunctorum, quando Mittere
de Requie, seu Anniversarie cantande sunt.

31 Cum elemosyna Superius taxata non detur tantummodo pro
celebratione Sacri, sed etiam pro recitatione officij, quod semper
ex Ritualis prescripto Missas de Requie cantu celebranda
debet antecedere: cumque quicunque non sit, quicunque integrus
percipiat distributionem, qui integrus non peragat officium,
propterea Canonicus, qui huiusmodi Defunctorum officij
non adfuerit, et in Choro non uenerit, antequam laudes
incipiantur: uel non perseverauerit usque ad fine Missae
et Absolutionis, que post eas fieri solet, statuimus, ut
dimidiatur tanta pars distributionis sibi acquirat, —
altera uero pars dimidia ceteri de Capitulo, qui integrum
peregerint officium, consequantur.

De Organista non admittendo ad ius distributionis
Si quandoque contingat ad praedicta Canonicales eligi Organista
cuius dies festis, et quandoque organa possantur
canonicalis numeris partes coire negent, statuimus, ut
ad ius percipiendi distributiones nullatenus admittatur,
nisi a se prius Organiste munus addicauerit: quod utique
exequi volumus, quamvis aliquip ad cetera omnia
idoneus indicetur.

De officijs non recusandis

42 Qui ad predicia officia electi fuerint, impositu sibi onus ea, q.
debet, obedientia suscipiant, et sine recusatione officij
partes

in hoc Opere intermixta, ob sumptus fortasse immoder-
atos, quibus heredes in cereis duplicandis olim gra-
uabantur, statuimus, ut ubi propinquus uel Hereditas
mortui ligerit, elemosynas tradere triuia aureorum, et
de luminibus necesseariis Altari dimicatae prouideve-
re. Missa presente corpore defuncti, anacis officio defundit
ad norma Ritualis, pro eius anima celebretur, absque
ulla alia cere traditione, quia consuete, et ut supra pres-
cripte, que occasione funeris iam tradita fuerit.

Quo alijs uero Missas de Requie, quia votuus, quas non
nunquam Fidelis pietas in Mortuorum suffragiis, aut in
Dei, eiusue Sanctorum honore, cantandas curat, elemo-
syna Capitulo tribuatur tamen librarum quatuordecim
que taxa pro huiusmodi Missis uolumus, ut firma-
semper retineatur, nisi forte maior elemosyna
ex pia Fidelis largitione sponte offeratur.

De dala pro Legatis, seu Anniversariis quibus nulla certa
fuit per Testatores assignata distributione.

30 Ad hoc ut pia legata seu Anniversaria perpetua, talia Cleg.
Fundatore, quia ab alijs Capitulo velicta, absque ulla certa
distributionis assignatione, sedulo expleantur, et execu-
tiones, pro ut pia eorum voluntas deposita, recte habeantur
statuimus, ut pro singulis officijs, non huiusmodi officijs, seu
functionibus, tantu emolumenti ex communione residentib;
Massa de trahatur, ac inter presentes ^{litteras} dimicatae distri-
buatur, quamvis in taxa Superius posita prefinitu est.

partes sibi comitti sumittere exequuntur. Secus qui
sine iusta causa (que latis occulte suffragijs, iudicio Capitu-
li probanda erit) electioni per Capitulum facte noluerit
aequiescere, si iniuncto sibi oneri humeros supponere,
luero irremissibiliter priuetur, quod integris mendem
affidie responde sibi acquisierit.

De Celebrante post Concione Tempore Quadragesimi
19. Insuper distributione tanquam presens gaudebit, qui ex
speciali deputatione, in feriis Quadragesime, hac in
Collegata statim post Concione Missas pro populi comodi-
tate celebraverit, dum Vespere, ante prandium in Chor-
persoluuntur.

De Missa solemni in obitu Can. celebrando
Cum Can. vita defunctus fuerit, equissimum est, ut religiosis precibus
aliisque suis suffragijs a nobis potissimum adiuvetur, qui cum simus
eiusque corporis membra, strictiori iure tenemur, nobis uicem
quodammodo optulam, et pro posse viris, necessitate indigentiam
intelligimus. Quapropter statuimus, ut in exequijs Can. defuncti
preferat ea, que de funere ducento prescripta sunt, Missa
defunctoris, et officium pro eius anima, solemni ritu, et
caratu celebrentur: quod curvando Sib, ut semper, quanto
lieti poterit presente corpore, prestetur, iuxta antiquissimum
Ecclesie more, et institutionem, in hoc Ospido iam pene obsoletum.

De absente ob Eccl, vel Capituli utilitatem
20. Canonici, qui ex speciali deputatione, a diuinis affuerit pro ne-
gotijs sue Ecclesie, vel ipsiusmet Capituli expediendis, toto eo tem-
pore, quod in eundo, et redeundo ad locum negotij, et in illius —
expeditione consumserit, distributiones tum ordinarias, tum
extraordinarias, acti presentis effet, lucrari posse sancimus:
quod observari admissum volumus, etiam si sumptibus Eccl,
vel Capituli ad negotijs expeditiones incumbat.

De indulgentia, seu uacatione à Residentia
32. Quotidiane residentie obligatio, que satis superque gravis est, et one-
 rosa, iure postulat, ut Prebendatis aliquot dies absentie conce-
dantur, ad exerciendum redire, animumq; levander, quin in ista
iactura faciant quotidiane distributionis. Ut igitur canonici
ex quotidiana residentia defatigati, quietem capere quandoque
possint, uiresque sumere alacriores ad horum assistentias, non
permittimus, et concedimus, ut eorum quisque possit, singulis
Mensibus, absque iactura quotidiane distributionis, sex dies
vacationis sibi accumere, sine continuo, sine discessos prout
cuique libuerit: Modo tamen singulis Mensibus actu resi-
deat, diuinisq; interit per quindecim salte dies integros

Quod nouus Can.⁵ nihil soluat tempore laudationis, nisi quod infra-
prescribitur pro manutentione paramentorum.

36 Serventur itidem Constitutiones Concilij Lrouin. 7ⁱ prohibentes mun-
et esculenta, etia nomine uroanitatis tradi solita, ou ad possessionem
seu ad percepcionem distributionum Canonici admittuntur; quibus
inherentes statuimus, ut nouus Canonicus tempore interclusus su-
ne quid minimus teneatur tradere suis Concanonicis, sed tanto
teneatur soluere Sacristie huius Ecclesie Collegiate libras quadru-
ginta Imperiales, pro manutentione paramentorum, iuxta
conuentione huius Collegiate, ias ab eius errectione inducta.

37 D. De electione, officio, et iuramento Can.ⁱⁱ Ministralis seu Punctatori
Canonici Ministralis, seu Punctatoris electio ^{singulis Bienniis} per Capitulum suo
occultis suffragijs, ut ias est in more: cuius partes erunt singulis
diebus enucleatae notare in eos, qui statim canonici Horis abique
legitima causa a Choro absuerint, tum eos, qui presentes diuinis
Officiis erratus aliquod committerint contra Chori disciplina, horis
Fakulorū prescripctis: quoru absentia, ac errata singulatim,
distincēque notabit, referetque de die in die in libris puncta-
tionis, penes lese diligenter custodiendos. Insuper eius officiu-
erit exigere annuas prestations, fructus, redditus, seu prouen-
quoscunque, qui comune Residentie cum ordinariis, tu extrao-
dinariis censu constituant: et quicquid exigit, diligenter in
libro ad id confecto exarare, ut in fine sue, administrationis
deputatis exhibere. Ad eum pariter attinet Canonicos a Capitulo
Supputatione seu lucri calculo, quod ex comuni residentiali massa
habere quisq; debet, soluere unicuique quantum quisq; lucratu fuerit
pro illius calculi ratione, accepto tamen prius mandato schationis, ab ipsi
designato, et subscripto, quoru interest. Is statim post electionem publice
in capitolari conuenient ex forma Concilij Lrouin. 4ⁱ iurabit, se inspe-
ctu et fideliter, omni hum. affectione deposita, iniunctis sibi
munus executum, tal in notandiis absentiosis, et errantibus, quia
in distribuendis pecunij, et rebus, cuiq; Can. debitis ob frumenta
residencia.

38 De electione, officio, et iuramento Can.ⁱⁱ Ministralis seu Punctatori
Canonici Ministralis, seu Punctatoris electio ^{singulis Bienniis} per Capitulum suo
occultis suffragijs, ut ias est in more: cuius partes erunt singulis
diebus enucleatae notare in eos, qui statim canonici Horis abique
legitima causa a Choro absuerint, tum eos, qui presentes diuinis
Officiis erratus aliquod committerint contra Chori disciplina, horis
Fakulorū prescripctis: quoru absentia, ac errata singulatim,
distincēque notabit, referetque de die in die in libris puncta-
tionis, penes lese diligenter custodiendos. Insuper eius officiu-
erit exigere annuas prestations, fructus, redditus, seu prouen-
quoscunque, qui comune Residentie cum ordinariis, tu extrao-
dinariis censu constituant: et quicquid exigit, diligenter in
libro ad id confecto exarare, ut in fine sue, administrationis
deputatis exhibere. Ad eum pariter attinet Canonicos a Capitulo
Supputatione seu lucri calculo, quod ex comuni residentiali massa
habere quisq; debet, soluere unicuique quantum quisq; lucratu fuerit
pro illius calculi ratione, accepto tamen prius mandato schationis, ab ipsi
designato, et subscripto, quoru interest. Is statim post electionem publice
in capitolari conuenient ex forma Concilij Lrouin. 4ⁱ iurabit, se inspe-
ctu et fideliter, omni hum. affectione deposita, iniunctis sibi
munus executum, tal in notandiis absentiosis, et errantibus, quia
in distribuendis pecunij, et rebus, cuiq; Can. debitis ob frumenta
residencia.

Singulo queque Biennio De Syndicorum electione, et officio

39 Quotannis pariter diligentur modo, quo supra, duo ex Prebendatis
qui Syndici numerati in veru temporalium procuratione,
iuruumque capitularium defensione enire incumbant. Hoc
potissimum munus erit causas capitulares quocunq; in foro
versantes defendere, et sustinere: negotia Capituli curare,
diligenterie peragere: locationes facere ad norma inferioris
prescripta: contractus cuiseung: generis sint de consente,
et approbatione Capituli celebrare: Demos, et edificia, si que
sunt ruinosa, et dicta reficer, ac restaurare: et tandem
ea omnia, qic ad bonum veru temporalium regimen spectant,
accuratè prestatre.

De ratione faciendi locationes

40 Ne in locandis bonis capitularibus nulla fraudis occasio resinguit
statuimus, ut Predia, Domus, Prata, et Similia Syndicorum
arbitrio locari non possint, sed affixis prius schedulis ad loca
publica per dece dies ante, publice locanda proponantur, quibus
elatis, plus offerten ti delibarentur, seu locentur ad tenend-
tiammodo, et non ultra, data prius à conductore (si ita expedire
videbitur) idonea fideiussione: aliter irrita sit locatio, ac nulla
ut etia decretis Provincialibus, ac Synodalibus dictis earum est.

41 De Fabriciariis, et Thesaurario Ecclesie
Constituantur de Capitulo duo Administratores, seu Fabriciarij, qui
lecte, Colleg. ac etia Sacristie iura tueantur, negotia gerant
resq; haud legniter, et prout in domino expedire censuerint, ad-
ministrent: ita tamen ut gravioribus in rebus, et extraordinariis
Capitulum consultant, et de eius iuditio, alique arbitrio teneant
deliberatio capiat. Constituantur itidem ex Canoniciis aliis, qui
Thesaurarij munus fideliter obeat, quinque in certis libris referant-

Dicitur in anno 1519. folio 2. 25

notato die, mense, et anno, omnes Ecclesie prouenient, et elemosina
omnesq; redditus ad Sacristia spectantes, cu[m] omnibus expensis
tum pro Ecclesia, i[n] pro Sacristia faciendis separatis descriptis;
et antequa[u]d sua, nec non Fabriciarioru[m] administratio terminata
(que erit b[ic]enialis, aut trienialis ad summu[m], nisi Capitulum aliter
indicauerit) rationem i[n] de receptis, quia de expensis reddat
uel prout Moris est, eisde[m] Fabriciarij, vel ijs, qui a Capitulo
fuerint deputati.

42 De Iuramento prestanto Statuta servandi

43 Dignitate, vel Canoniciatus obtinens in hac Ecclesia vacante,
ad illius possessionem prius ne admittatur, quam iure iurando
se obtrinxerit, se pro uiribus obseruantur omnia, et singulare
decreta, ac Statuta, que in hoc libello continentur: quoniam
ignorantia ne cu[i]quid liceat allegare, statuimus, ut ante
Iuramentum, eorum transumptu[m], seu copia proprijs sumptibus
extracta, Notarij- testim. roborata Capitulo exhibeat, quae
illico sibi restitura p[ro]cessu absercabit, et brevi p[ro]p[ter]eget, ut
crebra illius Lectione instructior, ac diligentius in dies enarrata
in suo munere obserendo.

Hec tandem, que in Capitulari congressu, invocato prius de more
divino auxilio, ad discipline n[ost]re regula, Statuta i[n] con-
fecimus, omni, qua par est obseruantia, et obedientia au-
toritate, ac iudicio [omnium], et Reu[n]ri Prelatis f[ab]r. D. Iesu Bap-
tizicominis approbanda, et corrigenda subscrivimus: quem
enix p[ro]camur, et quanta possumus annui demissione rogari
ut que in Dno constituumus, sapientiss. iudicio suo digne[re]z confi-
mare, suu[m] ordinaria auctoritate conuicidare, quatenus hi
confirmata, et conuicdata, sui effectu sortiri ualeant, omnesq; i[n]
presentes, quia futuros Canonicos ad perpetuam obseruantia obligare.

